

PROBLEMI BRZOG GRAĐENJA U KINI

Raskol izgrađenog okruženja i društvenih odnosa

UREDILA:
Tanja Vrančić

Suvremena urbanizacija u mnogim dijelovima Kine ne odgovara društvenoj i kulturnoj klimi pa mnogi golemi razvojni projekti mogu ostati neiskorišteni

Kineska je ubrzana urbanizacija izazvala i povoljne i nepovoljne reakcije. Brzina kojom nastaju cijeli gradovi izaziva pravo strahopoštovanje, ali donosi i sve nedaće globalizirane industrije, što se posebno očituje u velikom broju nesreća na gradilištima. Ipak gotovo su potpuno ostale nezapažene društvene posljedice takvoga brzog razvoja.

Kineska se industrija može i dalje razvijati munjevitom brzinom, ali je pitanje je li to uopće potrebno? Koje su posljedice za zajednicu čije se izgrađeno okruženje mijenja znatno brže od nje same?

Wang Yun, profesor arhitekture na Pekinškom sveučilištu i vodeći arhitekt projektnog biroa *Atelier Fronti*, komentirao je stvarnost s kojom se kineske ruralne zajednice sreću u sadašnjoj politici brze urbanizacije. Naime, govori se da Kina može dostići potrebnu razinu urbanizacije u samo nekoliko desetljeća, za što je europskim zemljama trebalo više od 100 godina. Možda će se zaista moći izgraditi gradska struktura i infrastruktura te sve potrebne zgrade

za desetak godina, čak možda i kraće, ali ljudima koji u njemu žive trebat će od 50 do 100 godina da se potpuno prilagode životu u suvremenom gradu. Yun ističe da suvremeni urbani ideal ne odgovara društvenoj i kulturnoj klimi u mnogim dijelovima Kine, gdje ima golemih razvojnih projekata kojima prijete opasnost da ostanu sasvim neiskorišteni. Gradovi su često projektirani na temelju urbanističkoga idealnog shvaćanja kako bi trebao izgledati suvremen i održiv grad, ali ljudi koji u njemu žive zapravo ga čine modernim ili održivim. Iako spomenute teze mogu biti kontraproduktivne prema urbanom razvoju, primjeri raskola između izgrađenog okruženja i društvenih odnosa već su očita stvarnost.

Grad je Ordos izvrstan primjer. Novi je grad u cijelosti ponovno izgrađen približno 24 km od prvotnoga. Sadašnji novi grad stoji gotovo prazan zbog povećane cijene stanovanja, stvarno nepostojećeg gospodarstva i nedostatka zanimanja lokalne zajednice. Iako se

graditeljstvo ne može okarakterizirati istočnim ili zapadnim obilježjima, zbog činjenice da rješava stvarne životne ljudske probleme, neovisno o tome o kojem se dijelu svijeta radi, čini se da primjena tradicionalnoga urbanističkog projektiranja u istočnjačkom okruženju može postati kulturno opasna i destruktivna.

Da bi se proširile ceste i ulice i omogućila modernizacija, potrebno je srušiti dvorišta, a kada ih više nema, uništena je cijela podloga jedne zajednice. Kineski se urbanisti suočavaju s problemom između očuvanja nekih tradicionalnih dvorišta i pokušaja organiziranja života s neodgovarajućom infrastrukturom koja je izgrađena za neka minula vremena. Iako je ubrzana kineska urbanizacija bila pažljivo razmatrana, možda su ipak previše istaknuti neki pogrešni elementi. Bilo da je to uzrokovano brzinom razvoja kineske industrije i suvremenim razvojnim stremljenjima ili kritikama zbog neosiguranog posla, žarište se mora prebaciti na mnogo važnija socijalna pitanja.

Cilj je graditeljstva briga o društvu, a ne obrnuto. Važno je da se društvo potpuno ne izgubi u općem uzbuđenju urbanizacije.

Tipično kinesko gradilište

Dio novourbaniziranih dijelova grada Ordosa